

BESTUREN IN ONZEKERHEID

In Coronatijd had ik de eer gehad om te spreken met mevrouw, doctor Wieke Pot. Zij promoveerde 4 jaar geleden in Wageningen op, en laat ik het maar versimpelen: ‘Besluitvorming door overheden over en in een onzekere toekomst’. En dat onze gemeentelijke toekomst onzeker is, is zeker.

Onzekerheid is er over de gemeentelijke financiën. In de nieuwe financieringssystematiek wordt fors gesneden. Met de invloed van de meicirculaire geeft 2026 en verder een heel negatief beeld. En al is het allemaal nog niet zeker, we hebben zeer waarschijnlijk minder te besteden. Wij roepen het college op met een plan van aanpak te komen in geval er echt bezuinigd moet gaan worden. De kaasschaafmethode zal onvoldoende zijn en we vragen u om de raad dan een aantal keuzen voor te leggen. Voor het jaar 2025 vragen we ons of die € 605.000,-- uit de algemene reserve, na het verschijnen van de meicirculaire, nog wel nodig is om onze begroting op orde te brengen. Dat hoeft voor 2025 niet. Maar wij horen graag de visie van de wethouder hier over.

Onzekerheid is er op het op het personele vlak. Om onze grote opgaven te kunnen uitvoeren, is extra inzet nodig, zo staat er in de inleiding van de kadernota. Kunnen wij tijdig de juiste mensen aan boord trekken? Met een burgemeester is dat gelukt, maar personeelskrapte is er alom. Dan is het goed om de maximum reisafstand te laten vervallen, maar dat alleen zal weinig mensen echt over de streep trekken. Het UWV heeft onderzoek naar gedaan naar wervingsstrategieën en komt met 34 tips voor personeelstekorten. Gebruiken we die? In het coalitieakkoord staat dat we onze kerntaken grondig gaan evalueren. Wat doen we? Wat levert het op? Welke zijn de precieze kerntaken van de gemeente en welke niet? In het CUP staat dat dit een continu proces is en jaarlijks bij de kadernota wordt afgewogen. In de huidige kadernota zie ik alleen maar uitbreiding van de ambtelijke staf. Wij vragen het college om op basis van het coalitieakkoord met een doordenking van het aantal taken te komen. Misschien is de conclusie: “We doen niet te veel”, maar mogelijk leidt die doordenking tot een kans om strategisch met personeel te schuiven.

Wel wil ik expliciet aandacht vragen voor wat ook in het coalitieakkoord staat: ‘Voeling met de lokale samenleving’. Dat is niet alleen in contact komen met, maar ook proberen te denken op de manier zoals de samenleving dat doet. In alle verscheidenheid, maar ook op basis van meerderheden. Dat moet zichtbaar zijn in uitingen van de gemeente naar buiten.

Onzekerheid is er over onze havenkades. In de kadernota is geld gereserveerd voor het opstellen van een meerjaren uitvoeringsprogramma, maar geld voor vervanging is er nog niet. In de jaarstukken 2023 wordt € 674.000,-- genoemd, maar dat is onvoldoende. Zodra dat meerjaren uitvoeringsprogramma is vastgesteld, kan er voor de vervanging gespaard gaan worden en wat de SGP betreft, kunnen daarvoor een bestemmingsreserve in te gaan stellen.

Onzekerheid is er bij onze fractie over de risico's van het warmtenet ‘nieuw voor nieuw’. Dat besluit ligt volgende week voor ons. Investeren voor de lange termijn brengt risico's met zich mee. De hoge inflatiestanden en de huidige arbeidsmarktkrapte leiden tot opwaartse druk op prijsontwikkelingen in de markt. Om de vinger achter de risico's bij aanleg maar zeker ook in de exploitatiefase te krijgen, is door onze fractie om een risico-inventarisatie gevraagd. Het resulterende bedrag moet afgedekt worden door de weerstandscapaciteit in onze financiën. Het aanvullen van de weerstandscapaciteit voor het energienet, kan pijn gaan doen en zal dan ten koste gaan van andere beleidsterreinen of nieuwe initiatieven.

Besturen in onzekerheid kun je leren. Wieke Pot ontwikkelde de theorie van ‘de toekomst gerichte besluitvorming’. En die theorie zou ons best kunnen helpen om vandaag, volgende week maar ook aan het eind van het jaar besluiten te nemen, die over de horizon van onze bestuursperiode gaan.

Voorzitter, ik kom op de dagelijkse praktijk.

De motie van 29 juni vorig jaar, sprak over onderzoek naar de mogelijkheid van aanpassing van ons logo en het inschakelen van lokale kunstenaars. Wat betekenen de incidentele kosten van € 50.000,-- dan? De motie vroeg om een onderzoek en niet om direct actief een nieuw logo te ontwikkelen. Zonder nieuw logo, zouden we graag eerst de kosten voor het invoeren ervan willen weten en pas dan geld beschikbaar te stellen voor het ontwerpen van een nieuw logo.

Met de invoering van de Wet Kwaliteitsborging van de bouw (pag. 15) worden werkzaamheden weggehaald bij gemeenten. Waarom vraagt de invoering van deze wet op Urk juist om uitbreiding van het aantal FTE's?

Het zonnebeleid van de gemeente is van 2020. Daarin worden verstandige dingen beschreven over de toepassing van zonnepanelen, maar niet over energieopslag. Het nieuwe kabinet is voornemens om per 1 januari 2027 de salderingsregeling af te schaffen. Vorig jaar heeft combimotie van het CDA en de SGP opgeroepen om het overschot aan zonne-energie om te zetten in waterstof. De SGP vraagt per motie om dit onderzoek uit te breiden met opslag in thuisbatterijen. Over dergelijke batterijen wordt steeds meer gesproken, maar er zitten ook risico's aan vast. Vandaar deze motie, waarvan het dictum door de heer Meun wordt voorgelezen.

In onze duurzaamheidsvisie 2020 staat het volgende opgenomen: “Wij streven ernaar dat verplaatsingen binnen de bebouwde kom van Urk zoveel mogelijk worden gedaan met fiets, lopend of OV.” Nu hangt dit natuurlijk af in hoeverre wij goed ter been zijn. Maar de verkeersveiligheid staat ook hoog in het vaandel. En de oversteek tussen Zeeheldenwijk naar Port of Urk, is wel een dingetje. Vandaar dat wij een motie indienen waarmee we het college oproepen onderzoek te doen naar de realisatie van een ongelijkvloerse kruising, in welke vorm dan ook. Het dictum wordt gelezen door de heer Hoekstra. Nu we het over verkeersveiligheid hebben, het woord scooterterreur is al vaker gevallen in dit huis. Afgelopen zondag was het weer raak. Een klein groepje veroorzaakte een niet te accepteren overlast, waarbij zelfs de assistentie van een helikopter is ingeroepen. College, kom samen met de politie met een plan en zet ook de Top-X-aanpak in om dit probleem een halt toe te roepen.

De SGP-fractie is op werkbezoek geweest bij een aantal bedrijven, die gevestigd zijn op Lemsterhoek. De geactualiseerde structuurvisie 2035+ wordt als beperkend ervaren. Nu in kadernota een nieuwe visievorming Lemsterhoek wordt aangekondigd, roepen we het college op dat te doen in samenwerking met de wensen van de ondernemers die knelpunten ervaren.

In 2022 heeft deze raad ingestemd met het krediet voor de brede school Zeeheldenwijk, gebaseerd op Risicodragend ProjectManagement. Het taakstellend budget lag vast, waarbij de MEV-factoren waren gebaseerd op de verwachte indexering van komende jaren. Nu blijkt dat de bouwkosten M€ 3 stijgen. Dat verbaast ons in hoge mate. Moest de raad risicodragend interpreteren interpreteren als risicomijdend?

De raad gaat aan de slag met de BOB-structuur. Daarmee proberen wij de kwaliteit van onze besluitvorming op een nog hoger peil te krijgen. Maar daar is meer voor nodig. Niet alleen een andere indeling van de raadzaal; ook betere koffie. De koffie, die onze onvolprezen bodes boven in de kantine schenken, is uitstekend. Maar dat kan ook moeilijk anders, want die machine is ook voor het college dat boven zit. Hier beneden laat de koffie te wensen over. We komen niet met een koffiemotie, maar denken ook zonder motie breed draagvlak te vinden om ook die kwaliteit op een hoger peil te krijgen.

In april heeft bureau Berenschot hun contourenvisie gegeven op de samenwerking tussen Noordoostpolder en Urk. Om daar wat meer handen en voeten te geven, komen wij met een motie over het instellen van een raadsrapporteur. Het dictum wordt gelezen door de heer Kramer.

Ooit had Urk een grote speeltuin. In een aantal plannen was een plaatsje voor een forse speeltuin ingeruimd. Mij is zelfs verteld dat speeltuinen in de plannen uitgedumd zijn om ergens anders een grote te realiseren. Om dit item op de agenda te plaatsen, komen wij met een speeltuinmotie. Het dictum wordt gelezen door de heer Van Klinken. Nu wij het toch over de jeugd hebben, het vergunningenstelsel jeugdhonken heeft tot nu toe slechts 6 aanvragen opgeleverd. Hoe duidt het college dit aantal? Blijft er veel onder de radar?

Rick Kruize gaf in 2012 zijn masterthesis in Groningen de titel “Op Urk, Een kwalitatief onderzoek naar de plaatsidentiteit van een bijzonder dorp”. Hij citeert daarbij een CBS onderzoeker die in 2009 vaststelt dat slecht 3% van de bevolking onkerkelijk is. Hoe groot zou dat getal in 2025 zijn? De secularisatie trekt ook op Urk haar sporen en dat zal onze zondagsrust onder druk zetten. Dat doet de SGP verdriet. Als politiek zullen we met die ontkerkelijking geconfronteerd worden en daardoor moeilijke besluiten moeten nemen. Zeker voor de SGP die wil besturen binnen de grenzen, zoals we die in de Bijbel lezen. Misschien gaan er wel stemmen op om het luiden van de kerkklokken op zaterdag en zondag wegens geluidsoverlast te gaan verbieden. Wettelijk kan een gemeenteraad daar regels voor stellen (artikel 10 WOM); misschien moeten we dat juist omkeren en dit juist doen ter bescherming van ons klokgelui. De zondag is voor ons heilig; niet omdat wij van de SGP zijn, maar omdat God dat van ons vraagt. Op zondag moet je rustig over de haven kunnen kuieren, zonder tussen terrassen door te moeten laveren.

VZ, het derde deel gaat over **zekerheid** ! Is die er ook? Ja zeker. In het Nieuwe Testament spreekt de apostel Paulus in Romeinen 8: Want ik ben **verzekerd**, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere. Wij wensen u en de raad die zekerheid toe.

De Bijbelse leer is samengevat in de Nederlandse geloofsbelijdenis. Artikel 36 daarvan spreekt over het ambt van de overheid. Het doel van de uitoefening van het ambt van de overheid is (en ik citeer) *dat wij een gerust en stil leven leiden in alle godzaligheid en eerbaarheid.*

Ik meld u voorzitter, dat in misschien wel alle kerkgebouwen op Urk in de middagdienst voor het college en de raad om Hulp van Boven wordt gebeden. En ook al stelt de uitvoering van het beleid soms teleur, dat ontslaat de Christelijke gemeente niet van de plicht om voor de overheid te bidden.

Het doet de SGP-fractie bijzonder goed als we lezen dat het college belijdt dat in onze gemeente het Woord van God nog steeds leidend is bij de besluiten die genomen worden. Op basis daarvan wil het college samen verder bouwen aan de toekomst van Urk. Wij mogen onze hoop en verwachting stellen op de Heere onze God. Wij bidden en vertrouwen dat Hij ons werk zal zegenen. Die onmisbare Zegen van God wensen wij het college, de raad, de directie en de hele organisatie toe in hun werk. Anderzijds geeft dit ook een zware verantwoordelijkheid om in al uw handelen overeenkomstig de Bijbel te werken, voor te bereiden, te besluiten en te handhaven.

ORA ET LABORA

Ik dank u.